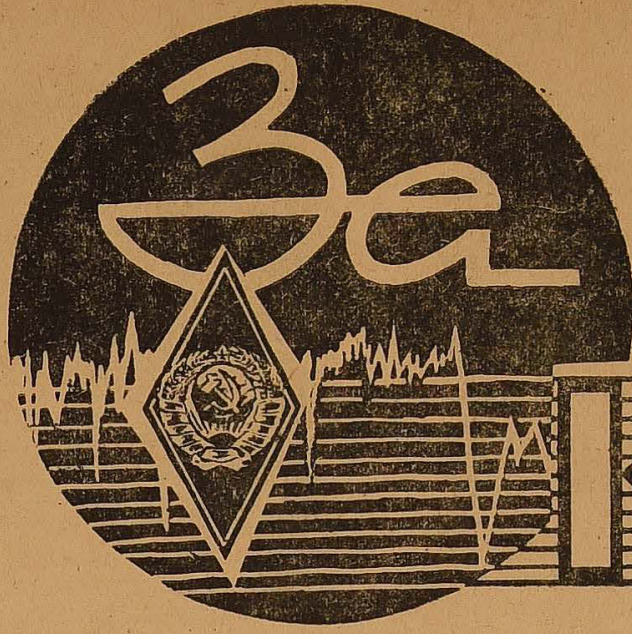

32 наукові
кадри 1945, квітень-
червень, 24
№ 13-24
12 квітня

знаменна дата
у житті
брatнього
угорського
народу — минає
30 років з дня
визволення
Угорщини від
фашизму.

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ ХЛІ

4 квітня 1975 року

№ 13 (1187)

Ціна 2 коп.

З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ УГОРЩИНИ

Славній даті у житті угорського народу присвячена наукова конференція, яка проводитиметься в нашому університеті. На ній з доповідями виступлять завідувач кафедри нової та новітньої історії доцент С. О. Матвеев, завідувач кафедри органічної хімії Г. Л. Камалов. Передбачається участь у роботі конференції представника Сеґедського університету професора Д. Раца.

Делегація нашого університету в складі проректора по учебній роботі доцента І. О. Середи, професорів В. В. Сердюка, А. А. Опаловського і старшого викладача В. В. Аніщука бере участь у святкуванні свята 30-річчя визволення в Сеґедському університеті.

В академічних групах всіх факультетів у ці дні проводяться бесіди по матеріалах ХІ з'їзду УРСР, організовані вечори дружби наших студентів із стажистами-філологами з Угорщини, оформлені виставки літератури, стенди, присвячені успіхам братнього народу на шляху соціалізму.

ДРУЖНІ СТОСУНКИ

Добрі дружні стосунки склалися між нашим університетом і вищими навчальними закладами Угорської Народної Республіки. Кожний рік студенти геолого-географічного факультету проходять в Угорщині практику, будівельні загони одеських студентів проводять свій трудовий семестр у місті-побратимі Сеґеді; в свою чергу, сеґедські студенти приїжджають на будови в Одеську область.

На протязі останніх двох років при Одеському університеті проходять стажування студенти-філологи Будапештського, Сеґедського і Дебреценського університетів. Це стає доброю традицією. Тривалість стажування — п'ять тижнів. За цей час студенти вивчають важкі питання російської граматики, удосконалюють навички розмовної практики.

Крім цього, наші друзі знайомляться з визначними місцями міста-героя Одеси, здійснюють екскурсії в інші міста.

2 квітня завершилося стажування студентів Сеґедського університету. Це був десятий приїзд студентів. За час перебування у нашому місті гості із Угорщини відвідали історичні місця, здійснили захоплюючу екскурсію в столицю Молдавської РСР — місто Кишинів, побували в місті-курорті Сочі, познайомилися з Іллічівським портом.

Угорські студенти взяли участь в університетському огляді художньої самодіяльності, присвяченому 30-річчю Перемоги над фашистською Німеччиною.

В дні перебування в гостях у угорських студентів побували студенти-першокурсники філологічного факультету Одеського держуніверситету, студенти із Монголії і Куби.

Під час зустрічі, яка відбулася в дружній атмосфері, студенти показали номери художньої самодіяльності, сеґедці розповіли про свою країну, культуру, поділились враженнями про стажування в Одесі.

І. ДРОЗОВСЬКИЙ,
студент ІІ курсу істфаку.

Професор Девід Альберт Гріффітс, викладач університету м. Вікторія (Канада), на протязі трьох місяців перебував у нашому місті по програмі наукового обміну. Він ознайомився з досвідом викладання французької мови і лі-

тератури в Одеському університеті.

Наш кореспондент звернувся до професора Гріффітса з проханням відповісти на кілька питань. Він люб'язно погодився.

ЦІННІСТЬ ДЕРЕВА ПІЗНАЄТЬСЯ ПО ЙОГО ПЛОДАХ ГОВОРІТЬ КАНАДСЬКИЙ ВЧЕНИЙ

Розкажіть будь ласка, про мету і завдання приїзду в Одесу. Виконали Ви програму науково-го відвідування?

— Мета мого приїзду — познайомитися з програмами курсів французької мови і літератури в СРСР, методикою викладання, формами навчання і контролю знань студентів. З допомогою моїх одеських колег з кафедри зарубіжної літератури і французької філології вдалося не лише конати, але й перевиконати програму.

Я пізнав чимало цікавих фактів, наприклад, сподобалось,

кі педагоги використовують сучасні технічні засоби у викладанні мови. Багато вправ у лабораторії технічних засобів досить оригінальні. Можу відзначити великий обсяг усної мови в учбовому процесі. На заняттях нема пасивних слухачів, майже всі студенти залучаються до активної роботи.

Мене привабила періодизація французької літератури в радянській системі викладання. В Канаді література вивчається по століттям, частіше по десятиліттям. Часто мимоволі відділяють частину одного періоду від наступного. Радянська ж наука на-
вчені вивчають літературу з точки зору її соціального функціонування.

XXXI СТУДЕНТСЬКА

XXXI звітна студентська наукова конференція, присвячена 30-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, стала важливою віхою в житті студентської і наукової громадськості університету. На конференції молоді дослідники, активісти НСТ підвели підсумки роботи наукового студентського товариства університету, обговорили проблеми і перспективи дальшого розвитку науково-дослідної роботи студентів.

В нашому університеті, крупному науково-методичному центрі півдня республіки, розвитку студентської наукової творчості приділяється велика увага. І це не випадково. Адже науково-дослід-

на робота студентів, підкреслив у своєму виступі на пленарному засіданні ректор університету, член-кореспондент АН УРСР, професор О. В. Богатський, є невід'ємною складовою частиною в процесі підготовки спеціалістів вищої кваліфікації, здатних успішно вирішувати найважливіші завдання. Сучасний спеціаліст, озброєний марксистсько-ленінським світоглядом, повинен мати глибокі теоретичні знання, вільно орієнтуватися в досягненнях вітчизняної і зарубіжної науки, вміти застосовувати ці знання на практиці.

На виконання цих завдань і спрямована робота наукового студентського товариства універ-

ситету. Ось кілька цифр, що свідчать про результативність цієї роботи. Зараз НСТ ОДУ об'єднує 3108 студентів, які працюють в 136 наукових гуртках. У 1974 році число опублікованих повідомлень і статей студентів, написаних у співтворстві і самостійно, досягло 70.

В університеті успішно працюють студентський ОЦ, який виконує значну наукову роботу по господарній тематиці, студентське проектно-конструкторське бюро.

Нині НСТ переживає пору реорганізації в зв'язку з введенням системи НДРС. Єдина система НДРС, в якій організаційно об'єднані такі форми наукової роботи (Закінчення на 4-й стор.)

Фото О. ЛЕВІТА.

на у зв'язку з історичною епохою. Курс літератури читається по історичних періодах. Це дозволяє глибше зрозуміти твори і письменника. Тобто література вивчається не у вакуумі (незалежно від конкретної епохи), а в

в'язку з часом.

— Як Ви оцінюєте рівень підготовки радянських студентів? — Я відвідав чимало занять з французької мови і літератури і прийшов до висновку, що ваші студенти одержують глибокі знання. Середній студент, закінчуючи факультет романо-германської філології, достатньо підготовлений до роботи.

У нас французька література викладається на французькій мові. Відповідно, німецька — на німецькій і т. п. Мені здається, що це інколи перешкоджає у вивченні літератури з точки зору її соціального функціонування. (Закінчення на 4-й стор.)

ДНІ ФАКУЛЬТЕТІВ

31 березня головний корпус мав незвичайний вигляд. Лозунги, цікаві малюнки, святково прибрані фойє — це все витівки фізфаківців. У них — День факультету. Програма була цікавою і різноманітною. Як і завжди, День факультету відкрив декан, професор В. В. Сердюк. А до нього готувалися старанно. «ДФ-75» — чи не найцікавіший за всі роки. Адже 1975 рік — Міжнародний рік жінок.

В програмі Дня — прес-конференція, цікаві веселі ігри, танці і жарти, присвячені дівчатам.

День фізфаку завершився веселим КВВ. І в цьому році одержала перемогу команда викладачів. Вона була кмітливішою і допешнішою.

— Шкода, — говорять фізики, що День так швидко пролетів...

А 1 квітня проводився День мехмату. Цей день розпочався із лекції для першокурсників. Потім в урочистій обстановці розпоча-

лося традиційне посвячення в студенти. Хоч студенти прийняли студентське хрещення ще 1 вересня, та у мехматавців існують «свої хрещення», і саме в День факультету. Потім студенти в оригінальних костюмах, з гумористичною студентською пісню, присвяченою не лише 1 квітню, але й Дню мехмату, ідуть до пам'ятника Ляпунову і покладають кошики з квітами.

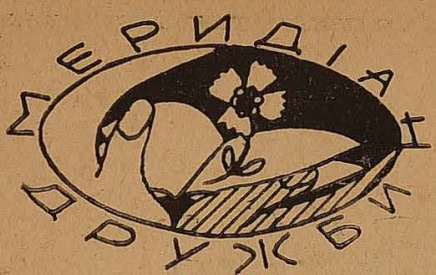
О 15.00 відбувся КВВ. А завершив програму першого Дня факультету веселий концерт.

В програмі другого дня мехмату — екскурсії по місту, різні спортивні змагання.

В проведенні днів фізфаку і мехмату взяли активну участь партійні і комсомольські організації, студенти і викладачі.

Дні факультетів тривають...

Л. РЯБУХА,
наш кор.

ПОШИРЮЄТЬСЯ СІВРОБІТНИЦТВО

З кожним роком розширюється співробітництво між вузами-побратимами — Сегедським і нашим. Зараз вже багато кафедр нашого університету проводять спільні дослідження з відповідними кафедрами Сегедського університету, вчені постійно обмінюються інформацією, науковими даними.

Сьогодні про зв'язки на кафедральному рівні, про форми співробітництва розповідають доцент кафедри органічної хімії Г. Л. Камалов та завідувач кафедри політекономії професор О. Г. Лобунець.

НА ВСІХ РІВНЯХ

Розповідає Г. Л. КАМАЛОВ:

У цьому році кафедра органічної хімії відзначає своєрідну дату — міняє 10 років, як ми встановили наукове і культурне співробітництво з вченими Сегедського університету. Наша кафедра першою в університеті почала співробітництво з угорськими друзями. Були встановлені контакти між двома кафедрами, які працюють у галузі вивчення близьких проблем теоретичної і синтетичної органічної хімії. Це послужило базою для розвитку спільних наукових досліджень.

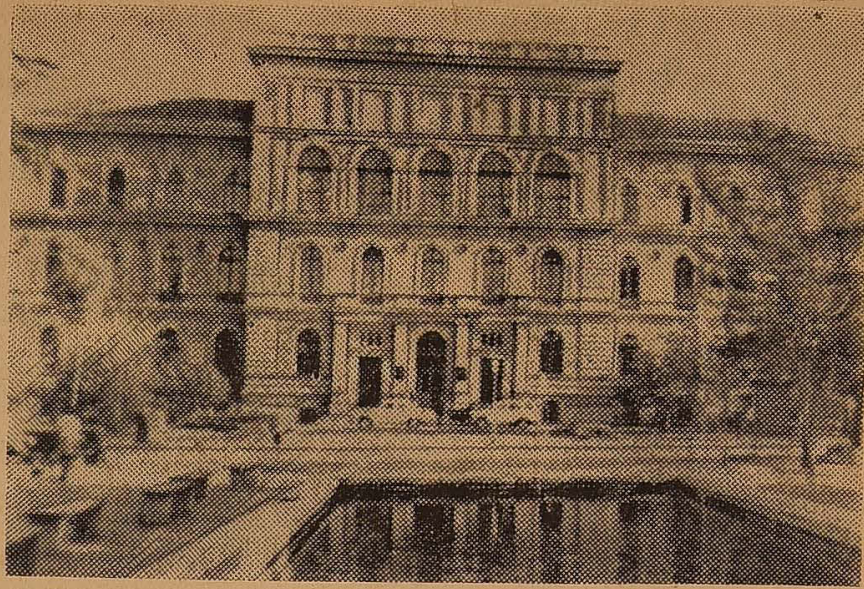
За ці роки здійснювався інтенсивний обмін співробітниками обох кафедр. В ході його обговорювались результати і плани спільних досліджень, проводились експериментальні роботи, заслуховувались доповіді і повідомлення, проводився обмін досвідом учбової і виховної роботи. Кафедру органічної хімії Сегедського університету відвідали професор О. В. Богатський, науковий співробітник С. О. Петраш, доцент А. І. Грень і я. А кафедру органічної хімії Одеського університету відвідали професор К. Ковач, доцент М. Браток, доцент Й. Апиок, старший викладач А. Молнар та ін.

Результатом співробітництва є спільні публікації в журналах органічної хімії і хімії гетероциклічних сполук. Ми редагуємо збірник «Вопросы стереохимии», в якому публікуємо і статті наших угорських друзів. А наші роботи публікуємо в угорських журналах. Крім цього, матеріали науково-дослідних робіт, які провадимо спільно, доповідаємо на конференціях як у Радянському Союзі, так і в Угорщині. Так, матеріали спільних досліджень ми представляли на республіканській конференції з органічної хімії в Ужгороді, а також на всесоюзній конференції з стереохімії в Одесі. А в червні 1974 року в Будапешті відбулася конференція, присвячена 25-річчю з дня підписання Договору про науково-технічне співробітництво між Угорщиною і СРСР, на якій з доповідями виступили представники нашого вузу.

Взаємний обмін візитами дав Одеському університету і цінну інформацію про організацію самостійної роботи угорських студентів з літературою. Своєрідно організовані в Сегедському університеті практичні і лабораторні роботи, практика і стажування студентів. Угорських товаришів, в свою чергу, зацікавив наш досвід проведення атестацій, а також досвід учбово-дослідної роботи і громадсько-політичної практики.

У майбутньому сподіваємось ще більше розширити сферу контактів.

Сегед. Головний корпус університету ім. Аттіли Йожефа.

ВЖЕ п'ятий рік між кафедрою політичної економії Одеського державного університету та кафедрою політичної економії Сегедського університету ім. Аттіли Йожефа планомірно здійснюється співробітництво в галузі учбово-методичної, наукової та ідейно-виховної роботи. У 1970 р. була укладена угода між колективами обох кафедр про обмін їх діяльністю протягом п'ятирічного періоду. У відповідності до цієї

тань теорії пропорціонального розвитку суспільного виробництва зрілого соціалізму та відтворення кваліфікованої робочої сили в кооперативному секторі соціалістичної економіки.

Разом з тим вчені Одеського університету надають деяку допомогу науковцям Сегедського університету. Вони консультують окремих аспірантів Сегедського університету, що приїжджають в Радянський Союз на стажування. Така допомога була надана в

мії Сегедського університету з метою обміну досвідом організації учбово-методичного процесу та наукової роботи відвідали доцент Одеського університету Л. А. Левченко, та доцент Д. О. Драгома-рецький.

Під час перебування економістів Одеського університету в Сегеді та економістів Сегедського університету в Одесі організуються виступи відповідних економістів з працівниками промисловості виробничих кооперативів, з партійними працівниками адміністративно-господарських органів.

Контакти між кафедрами політекономії Сегедського та Одеського університетів взаємно збагачують вчених цих вузів, дозволяють глибше пізнати закономірності соціалістичного та комуністичного будівництва, позитивно впливають на підвищення науково-теоретичного рівня викладання політекономії в обох університетах, на теоретичний рівень наукових досліджень та їх практичне значення в справі виховання висококваліфікованих спеціалістів.

О. ЛОБУНЕЦЬ,
зав. кафедрою політекономії,
професор.

МІЦНЯТЬ ЗВ'ЯЗКИ

угоди кафедри періодично інформують одна одну про все нове, що має місце в їх роботі. Крім того, систематично відбувається обмін досвідом наукової роботи. Одним із проявів цього є те, що кафедра політекономії Сегедського університету щороку надсилає своїм колегам з Одеського університету видані нею наукові праці.

Одночасно вчені-економісти Одеського університету надсилають свої наукові статті в збірники праць економістів Сегедського університету. В минулому році із Одеського до Сегедського університету були надіслані наукові статті професора О. Г. Лобунця та доцента Л. А. Левченко з пи-

кладачу кафедри політичної економії Сегедського університету Шипошу Міклошу, який працює над питаннями ролі держави в розвитку кооперативного виробництва. До речі, на аналогічну тему була захищена кандидатська дисертація аспірантом кафедри політекономії Одеського університету П. І. Редько.

Частішими стали взаємні візити вчених-економістів Одеського та Сегедського університетів. Останніми роками Одеський університет відвідали зав. кафедрою політичної економії Сегедського університету Надя Лайош та викладач з цієї ж кафедри Міклош Шипош. В 1974 році кафедру політеконо-

Юрій Федорович Касім — доцент кафедри української мови, почав свій бойовий шлях у вересні 1942 року. Воював у складі Воронезького, Південно-Західного, 3-го Українського фронтів. Нагороджений орденом Червоної Зірки, чотири медалями.

Брав участь у боях під Сталінградом, у Румунії, Чехословаччині. Як воїн-визволитель прийшов на землю Угорщини, брав участь у штурмі Будапешта, найважливіших і найважчих боях по визволенню угорського народу від фашистського ярма.

Закінчив війну старшим лейтенантом, командиром взводу Київського двічі Червонопрапорного орденів Суворова, Кутузова і Б. Хмельницького 493-го окремого мінометного полку.

ОСІНЬ 1944 РОКУ.

Нічну тишу гір розбухав гуркіт моторів німецьких танків. Рухалися в гліб нашої оборони. Спочатку здивувались бійці — попереду стояли наші з'єднання. Потім зрозуміли, що кілька німецьких танків прорвались: «Расчеты, к орудиям!» — і через хвилину небо прорізала вогняна смуга. Спалахнув перший танк, відблиски вогню освітили гірську дорогу, яку обнімали з однієї сторони голі неприступні скелі, з другої — прірва, на самому дні якої видзвінювала об каміння під гуркіт снарядів гірська річка. Місце-

Перемога... Ми так чекали її. Чекали з дня на день, а все ж вона прийшла несподівано. Пам'ятаю, що ми стріляли і небо палало вогнем від салютів.

ТРАВЕНЬ 1945 РОКУ.

Усі з нетерпінням чекали закінчення війни. Над рейхстагом уже майорів червоний прапор. Та ще йшли бої. Весняні поля покривались воронками, виростили маленські горбочки землі із п'ятикутними зірочками, ще плакали над похоронками матері. Якоюсь страшною вижалась смерть в ці останні дні війни, коли вже відчували подих Перемоги, а завтра, те прекрасне завтра, про яке стільки мріялось, мало наступити ось-ось.

...Всі почули стрілянину. Приготувались до бою. Та стрілянина була незвичайна, шалена й безладна. Наростала з кожною хвилиною, швидко перекочувалась з батареї на батарею, наближалась все ближче і ближче. Із землячки вибіг телефоніст, стояв біля порога і кричав в радісному пориві «Перемога!» «Пе-ре-мо-га-а-а» — підхопило ехо ключ і понесло далеко на верхів'я гір. Злітали в небо солдатські вицвілі від дощів і сонця пілоти, текли радісні сльози по впалих щоклах, кидались в обійми один одному бійці, розряджали в небо свої ППШ. І раптом несподіваний наказ: «Бережіть патрони!». Так, попереду ще бої, бої доти, доки будуть на шляху вороги.

Т. ТРАЧУК,
курсантка V курсу філфаку.

військами визволили місто Кремниця. 4-го квітня війська 2-го й 1-го Білоруських фронтів успішно завершили Східно-Померанську наступальну операцію, яка розпочалась 10 лютого. В результаті наступу радянські війська розгромили німецьку групу армій «Вісла» й зайняли Східну Померанію. Того ж дня війська 2-го і 3-го Українських фронтів із допомогою болгарської армії завершили очищення від гітлерівців усієї території Угорщини.

СТОРІНКИ ВОЄННОГО ЧАСУ

потрібні чисте сумління і чиста совість.

ЗИМА 1943 РОКУ.
Солдату дорога кожна нагорода. Але хіба ж було мало боїв, за які не одержано нагород? І які так само, а можливо й більше, згадуються безсонними ночами, нагадують старими, та все ще не загояними ранами. І в яких теж гинули друзі, і на тебе смерть чатувала десь зовсім поряд. Але про неї не думали. Думали про життя. Йшли в атаку, поруч пролітали кулі, вогненні траєкторії опускали снаряди мінометів, а бійці все йшли вперед. Ім — жити, їм — воювати і перемагати.

Наказ був коротким — батарея повинна підійти на передову і дати залп. Але коли взвод молодшого лейтенанта Юрія Касіма підійшов на рубіж, виявилось, що наші війська під натиском ворога відступили.

Дав команду бійцям зупинитись. Оглянувся довкола. Попере-

ду, скільки сягає око, голій степ, щедро засніпаний снігом. І раптом далеко на горизонті з'явилась чорна краплина, потім друга, третя, і ще, і ще... Танки.

Рішення прийшло одразу: тільки не дати їм пройти, тільки підтримати морально піхотинців. Почекав, доки танки підійдуть ближче. Снаряди вилітали з «катюш», вогневою лінією лягали перед танками, потім десь поряд з ними. Молодший лейтенант добре знав, що снаряди «катюш» не дуже страшні для танків, але це був останній вихід. І зрадів, і навіть, здивувався, коли через кілька хвилин танки повернули назад, а із за спину пролунали розкотисте — Ура-а-а-а!

Угорщина запам'яталась важкими боями. Йшли бої годинами, але ці години здавались вічністю. І незважаючи на важкі умови, ми почували себе визволителями, людьми, які несуть мир і спокій.

висть для артилерії далеко не краща.

Бій йшов півгодини. Півгодини, які здавались цілою вічністю.

КВІТЕНЬ 1945 РОКУ.

СЛОВО ЮРІЮ ФЕДОРОВИЧУ:

Найсвітліші спогади війни — це звільнення Чехії і Словаччини. Я просто не в змозі розповісти так, щоб ви уявили, як нас там зустрічали. Так радісно зустрічають лише дуже дорогих друзів, яких давно-давно бачили. Чеська і словацька мова зрозумілі українцям, і тому почуття, що ми приїшли до друзів, нас так і не покидало. Нас зустрічали в кожній хаті, в кожній сім'ї з відкритими обіймами, з осяйними посмішками, сльозами радості, першими весняними квітами — небовим ключем, як називають чехи наші проліски. Всюди чули: «Ми чекали вас, братки, 6 років, шість довгих ро-

КВІТЕНЬ 1945-го

В загальному потоці подій наш бій був малопомітний, але хіба не з таких боїв кувалась Перемога?

(Із розмови з Юрієм Федоровичем)

ОСІНЬ 1942 РОКУ.
Солдату дорога кожна нагорода. З нею пов'язані спогади про важкі шляхи війни, про бої і загиблих друзів. І коли з роками бойові дні відходять в далеке минуле, нагороди нагадують про них. І тоді знову переживаєш все заново, ніби по волі часу ти живеш вдруге і знову чуєш зведення Інформбюро: «Німецькі війська прорвались до Волги, підійшли до околиць Сталінграда». Знову перед тобою командир і лунає його наказ прорватись в гліб оборони противника на 3 км. Всього лише на 3 км, які здавались тобі сотнею.

...Тремтіла долоня, на якій сягала медаль «За відвагу».

Війна — це та ж праця, тільки праця набагато важча, без відпочинку, по 24 години на добу. І як після вської зробленої тобою справи теж

НАМ ЗБЕРІГАТИ МИР

4 КВІТНЯ — наше найважливіше національне свято. Ми одержали свободу від фашистського гніту, ми одержали можливість будувати нове життя.

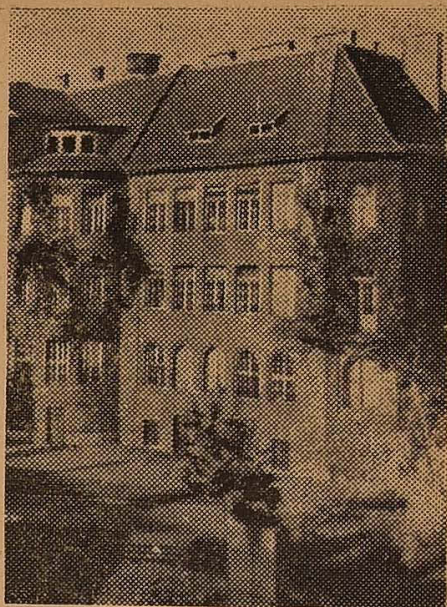
сійський солдат. В руках у хлопчика квіти. Обидва сміються, радіють. А на задньому плані старенька жінка, можливо, бабуся хлопчика. В її очах сльози, сльо-

Ми вдячні радянському народу, нашим дідам і батькам, що вони дали нам можливість добре жити, щасливо працювати і навчатись. Обов'язок молоді в тому, щоб зберегти те, що завойовано такою дорогою ціною. Щоб вічно Дитинство і Юність, Зрілість і Старість могли радіти життю.

Ось про що мені хотілося сказати напередодні 30-річчя Визволення.

Єва САЛАН.

НАПЕРЕДОДНІ СВЯТА УГОРСЬКОГО НАРОДУ СТУДЕНТИ-ФІЛОЛОГИ З СЕГЕДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКІ ПРОХОДИЛИ У НАС СТАЖУВАННЯ, НАПИСАЛИ ТВІР. ТЕМА — 30-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ КРАЇНИ.

Один із корпусів Сегедського університету.

РАДІСТЬ ЖИТТЯ

Мое покоління про війну знає з радості. Дитинство, Молодість лише з книг, фільмів і фотографій. Я ніколи не забуду одну таку фотографію: на ній маленький угорський хлопчик і молодий російський солдат.

В одній з хімічних лабораторій Сегедського університету.

ВІН ЖИВЕ СЕРЕД НАС

Це було у грудні 1944 року. Продовжувались жорстокі бої. Була в диму угорська земля, гинули ні в чому не повинні старі і діти, у чорні грудки перетворювались твори мистецтва великих зодчих.

Радянські війська наближалися до Будапешта. Командування зробило гуманний крок, намагаючись домовитися з фашистськими військами про капітуляцію. Радянські люди хотіли зберегти чудові будинки, пам'ятники, музеї.

Парламентер капітан Остапенко і декілька солдат вийшли з білим прапором. Та пролетіли фашистські кулі і не стало в живих захисників угорської землі. Однак народ не забув героїв. Капітан Остапенко назавжди залишився у пам'яті живих і мертвих.

Він живий, він на п'єдесталі. В південній частині Будапешта стоїть пам'ятник — парламентеру Остапенку з прапором — символом благородства і гуманності солдата. Здається, що Остапенко ось-ось посміхнеться з постаменту і зустрінє разом з нами 30-річчя визволення Угорщини від німецько-фашистських загарбників.

Ілона РЕПАШІ,
Габрієл ЛОПП.

...ИШОВ 1944 рік. Війська 2-го і 3-го Українського фронту наближалися до кордону Угорщини. Населення прикордонних районів вже знало, що день визволення недалеко. У вересні 1944 року Радянська Армія перейшла кордон Угорщини. Однією з перших було звільнено мое село Баттоня, яке з того часу вважає цей день одним з найбільших і найкрасивіших свят.

СВЯТО МОГО СЕЛА

Завжди до нас на святкування приїжджають мешканці з інших сіл, представники міської Ради, партійні керівники, члени Комуністичної Спілки Молоді Угорщини, піонери і школярі.

А на 20-річчя звільнення нашого села в гості ми запросили командира корпусу, який його звільняв, Ф. М. Ківо.

В минулому році у моему селі в день свята відбулася велика демонстрація. Делегати і мешканці села покладали вінок до пам'ятника Визволення, що поставлений на честь радянських солдатів, які загинули в боях за наше село. Кожна сільська сім'я побувала тут, тому що цей день дорогий кожному у селі. Адже цей день приніс свободу і щастя.

Наталя ВЕССЕНАУЕР.

КОЛИ ЦВІТУТЬ ТРОЯНДИ

Колись тут гриміла канонада і обпалена земля була просочена кров'ю солдат. Здавалося, що більше ніколи не зацвітуть на цьому місці квіти, не зашумить трава.

Але пройшли роки, і відновились земля. І там, де гриміли бої, — розквітли троянди. Вони прекрасні, як світанок над моею Батьківщиною, вони запашні, як весняна земля. Вони червоні, як краплі крові. Крові, яка текла у багатьох країнах Європи. І, можливо, тому так яскраво цвітуть троянди.

...Я живу в західній частині Угорщини. І визволення прийшло до нас в останні дні війни.

Жорстокі були бої, згадують наші батьки і брати. Особливо он там, на околиці міста, у підніжжя гір. А зараз на цьому місці поставлено прекрасний пам'ятник Свободи. Пам'ятник Миру, Братерства, Рівності. Навкруги червоніють троянди. Мені здається, це горять на сонці краплини крові тих солдат, які не повернулися з поля бою.

Каталін ПОЛГАР.

В ІМ'Я МАЙБУТНЬОГО

У цьому році ми святкуємо 30-річчя визволення нашої батьківщини. За ці роки угорському народові вдалося досягти великих успіхів у різних галузях життя. Мрія стала дійсністю, народ Угор-

щини буде соціалізм, активно бореться за мир.

В руках у тих, кому зараз 20 років, — майбутнє країни. І сьогодні разом зі словами подяки тим, хто поклав початок нашому

сучасному, ми можемо твердо обіцяти добре вчитися і працювати в ім'я майбутнього, майбутнього без війни, без розрухи.

Жужа САБАДІ.

МІЙ ДАВНІЙ ТОВАРИШ

Кілька днів тому, прогулюючись по місту, я познайомився з однією чудовою людиною.

На жаль я не запам'ятав її ім'я, але ця зустріч назавжди залишиться в моїй пам'яті.

Ця похилого віку, добра і проста людина виявилась визволителем Угорщини від німецько-фашистських загарбників.

Чимало цікавого почув я в той вечір.

Здавалося, що на кілька годин переніся у події тридцятирічної давності.

Палали міста і села, чулись постріли, здавалося, небо почорніло від безкінцевих вибухів. Але поруч були російські друзі, які ризикували і віддавали життя за визволення Угорщини.

— Яка зараз Угорщина, розкажіть, — попросив мене мій новий знайомий.

Я розповідав, як розквітла моя земля, які чудові люди будують соціалізм, розповідав про світле і славне Угорщини. Розповів, як давньому товаришеві про своїх рідних і друзів.

Мені дуже хочеться зустрітись ще раз з цією людиною, щоб сказати: «Здрастуйте, мій новий і мій давній товаришу!»

Йожеф ХОДЯЧ.

ВІСНИК ЖИТТЯ

Великого національного поета угорської літератури Радноті Міклоша вбили фашисти. Але своїй батьківщині він залишив чудові вірші, словнені туги про мир, свободу, чисте кохання.

Відомий вірш Радноті «Не могу знати...» Що він не може знати, з чим не може змиритись? З тим, що людина може забути свій рідний край, де вона виросла, дихала повітрям. Перед нами, проходять картини Угорщини.

Але для пілота, який розстрілює цю Землю з повітря, Угорщина — це лише карта його дій, війна — лише служба, земля — казарма і об'єкт, який треба бом-

бардувати. Йому нема діла до ніжності зеленого листка, до плачу дитини, до зітхання старика, до всього, чому ім'я — життя, і що так дороге поету.

А поет з боєм згадує про все, що зв'яже його з рідною угорською землею, що йому так дороге і що зникає у вогнищі війни.

Радноті сподівався, що настане день, коли на його батьківщині буде мир, але не дожив до визволення. Його розстріляли фашисти неподалік від міста Дьора. Поет загинув, але його вірші залишились кращим пам'ятником йому, вісниками миру і свободи.

Габрієлла ПАЛ.

ПОЛОСУ ПІДГОТУВАЛИ ЗА ПРОХАННЯМ РЕДАКЦІ «ЗНК» ВИКЛАДАЧІ КАФЕД-

РИ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ І. Г. МІРАК'ЯН І С. Ю. ДОМРІНА.

Іолан БОТЛО.

Угорські народні пісні виконує Габрієлла Пал. Народний танець у виконанні студентів Сегедського університету. Етелка Варга добре виконує російську народну пісню «Степь да степь».

Фоторепортаж О. ЛЕВІТА.

XXXI СТУДЕНТСЬКА

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

студентів, як УДР і НСТ, найбільше відповідає сьгоднішнім вимогам підготовки спеціалістів у вищій школі.

НСТ ОДУ підтримує регулярні зв'язки з багатьма науковими студентськими товариствами університетів країни. Традиційним став обмін представниками НСТ на наукових конференціях між нашим університетом і іншими вузами. І зараз в роботі XXXI студен-

тської наукової конференції ОДУ взяли участь студенти-посланці вузів-побратимів — Латвійського, Тбіліського, Кубанського, Кишинівського, а також Воронежського, Ужгородського, Львівського, Чернівецького університетів, Краснодарського політехнічного інституту.

Для гостей конференції була організована зустріч з представниками партійного комітету, ректорату і комітету ЛКСМУ, на якій вони ознайомилися з історією університету, його науковими під-розділами, з роботою НСТ і ком-

сомольської організації Комітетом комсомолу для гостей була організована екскурсія по місцях революційної, бойової і трудової слави міста-героя Одеси з відвіданням зеленого Поясу Слави і катакомб в Нерубайському, музеї університету, театру опери та балету. Доповіди, з якими посланці братніх вузів виступили на секційних засіданнях, дістали високу оцінку і були відзначені грамотами. На XXXI студентській науковій конференції було заслухано і обговорено понад 400 студентських робіт з найрізноманітнішої наукової тематики. Конференція присвячена видатній події в житті радянського народу — 30-річчю Перемоги над фашистською Німеччиною. І теми героїчного подвигу народу у Великій Вітчизняній війні, мужності радянських людей на фронті і в тилу, пролетарського інтернаціоналізму і дружби народів, викриття буржуазних фальсифікаторів історії другої світової війни знайшли

своє відображення у прочитаних доповідях студентки III курсу істфаку В. Гаврюхіної — «Бойова співдружність народів СРСР в роки Великої Вітчизняної війни» (науковий керівник професор Н. М. Якупов), студентів III курсу юрфаку Ю. Жайворонка — «В. І. Ленін про захист соціалістичної Вітчизни» і Б. Перенжика, З. Козловської, В. Дрьоміна «Участь студентів, професорсько-викладацького складу і співробітників Одеського держуніверситету в боротьбі з німецько-фашистськими загартниками» (науковий керівник доцент В. В. Сеньошкін), студента II курсу факультету РГФ П. Беленка — «Викриття буржуазних фальсифікаторів історії Великої Вітчизняної і другої світової війни» (науковий керівник старший викладач О. І. Красюк) та ряду інших.

Багато студентських робіт було написано по науковій тематиці кафедр. Вони відзначалися актуальністю, змістовністю.

Особливо високим науковим рівнем відзначалися роботи з сусільних наук, зокрема ті, що виконані під керівництвом викладачів кафедр історії КПРС та політекономії.

Кращі роботи студентів рекомендовано на районний конкурс студентських наукових робіт.

Б. АРКАДЬЄВ.

ЦІННІСТЬ ДЕРЕВА ПІЗНАЄТЬСЯ

ПО ЙОГО ПЛОДАХ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

лі літератури. Навіть добре володіючи мовою, важко вивчити (та навіть і прочитати курс) так глибоко, як він читається на рідній мові. Хоча існує думка, що читання курсу на мові тієї країни, література якої вивчається, сприяє кращому оволодінню іноземною. Та це, я вважаю, неістотно переваги порівняно з можливістю глибоко вивчити літературу. Ваш досвід показує, що підготовка у мові може бути достатньо сильною і при іншій системі.

— **Наскільки, на Вашу думку, подібне співробітництво корисне?**

— Наше співробітництво було корисним і приємним. Знайомство з радянською системою підготовки спеціалістів дає чимало матеріалу для роздумів. І я сподіваюся, що вдома, коли я буду доповідати про результати наукового відраджання, мої колеги зможуть зрозуміти все, про що я їм розповім.

Хочу додати, що ваші студенти — серйозні, викладачі — кваліфіковані. У вас чудові підручники. І результати помітні. Є таке англійське прислів'я: «Цінність дерева пізнається по його плодах». Добрі знання — плоди гарного навчання.

— **З ким із викладачів Ви встановили найбільш тісні контакти?**

— Мені важко виділити когось. Допомогали буквально всі. Пропонували свої послуги.

Хочеться побажати, щоб вашого викладача, який буде проходити стажування в одному із університетів Канади, приймали так, як приймали мене тут.

— **Чи вивчають в канадських університетах російську і радянську літературу? Яких радянських письменників читають?**

— В нашому університеті, як і в інших, є відділення слов'янської філології, студенти якого вивчають російську і радянську літературу, російську мову. Філологи цього відділення читають в оригіналі Пушкіна, інших класиків російської літератури, їм читається курс радянської поезії, радянського театру.

Із сучасних письменників користуються популярністю Шолохов, Федін. Особисто я із задоволенням познайомився з творчістю Чингіза Айтматова.

В Канаді можна купити в магазині твори радянських письменників. З кожним роком збільшується число читачів радянських книг.

— **Ваші враження про Одесу і одеситів?**

— Головне багатство — люди. Звичайно, і місто сподобалось. Трішки фантазії, і можна уявити собі, яка прекрасна Одеса в зеленому вбранні.

В Одесі багато приємних людей. І не лише в університеті. Всі намагалися чимось допомогти нам.

— **В бесіді включається мадам Жінетт Гріффіс?**

— Народ у вашому місті дуже доброзичливий. Всюди — в магазинах, на вулиці готові прийти на допомогу. Ніде не відчуваєш нетерпіння чи роздратування від того, що не одразу розумієш сказане.

— **Що б Ви хотіли побажати студентам університету, його співробітникам, одеситам?**

— Оскільки я викладач, хочу побажати студентам успіхів у навчанні, співробітникам — у науці. Нехай міцніють і розвиваються зв'язки дружби між нашими народами і містами-побратимами.

Інтер'ю вів А. КУЗЬМІН.

ЗАРАДИ ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ

(Закінчення. Початок у № 12).

Якщо колективам деяких факультетів дорікали на недостатню продуманість композиції, недоробки та ін., то, оцінюючи виступ істориків, їм можна поспівчувати. Так, крім недоробок (у кого їх немає), у звіті істфаку дуже рельефно виділялися неприємності, пов'язані із технічним обслуговуванням.

Давайте візьмемо сценарій концерту. Там можна помітити прагнення до чіткості, стрункої композиції, органічності монтажу окремих номерів. Але, на жаль, сценарій не був втілений у гармонійну композиційну форму. Що ж, на хід концерту вплинули і недостатність досвіду багатьох виконавців, і найсильніше, мабуть, самий початок, який мав задати тон концертові.

Ні, що не кажіть, а історики проявили і мужність, і витримку, і впертість, прагнучи вийти з важкого становища. Але не завжди зал підтримував їх, розумів їхні героїчні зусилля.

Зал захопив «Матросський танець» у виконанні дівочої танцювальної групи. Як завжди, на високому, навіть професійному рівні виконала пісню Тетяна Хіоні.

«Десантний батальон» у її виконанні — один з кращих номерів всього конкурсу. Справжня пісня-боєць, вірш, що така пісня може покликати на подвиг.

ВСІ НА КРОСІ

31-й річчю визволення міста-героя Одеси від фашистських загартників присвячений комсомольсько-профспілковий крос. Фінальні змагання з кросу проходять 13 квітня в дендропарку ім. В. І. Леніна (проспект Шевченка). Початок — о 12-й годині дня.

Зараз проходить перший етап кросу — змагання на факультетах, які мають завершитися 7 квітня.

Примітна риса: у істориків є тяготіння до створення ансамблів. Що ж, жіночий вокальний ансамбль проявив себе непогано. Можливо, прозвучав би і чоловічий ансамбль, який не цей злочинний мікрофон.

Тема 30-річчя Великої Перемоги стала головною у концерті істориків. Зал був по-доброму схвилюваний, коли виступили ветерани, викладачам і співробітникам факультету, які у жорстоких боях з ворогом відстоювали честь і незалежність Вітчизни, наше сьгоднішнє щастяве мирне життя: П. А. Некрасову, М. Ю. Раковському, Т. Є. Самборській, П. Г. Чухрню, В. М. Немченко, Я. П. Зінчуку, А. З. Яровому, В. Т. Галясу.

Підтримав свій факультет і його випускник В. Попков своїми віршами.

Заключний акорд був насичений пафосом патріотизму молоді, він був емоційним, енергійним.

Ми починали звіт про концерт зі слова «якщо». Цим словом, по втореним кілька разів, можна і закінчити розповідь. Отже, якщо б у істориків не підвела «техніка», якщо б вони краще підготували номери, якщо б...

А втім, глядач, навіть болілих історик, був не задоволений концертом. Та й самі виконавці не дуже високо оцінювали свій виступ. Він виявився не дуже вдалим порівняно з минулими роками.

Під час звіту учасників художньої самодіяльності геолого-географічного факультету зал був переповнений глядачами і, здавалося, якийсь особливо збуджений, ніби кожного заповнило передчуття радості і захоплення, яке повинно залишитися після концерту.

Та повернемося до початку концерту. Хвилююче лунають акорди пісні «Священна війна» і звучать натхненні рядки вірша:

«Подвиг тот в нашей памяти вечен,

Хоть давно час победы пробил. Он солдатской славой увенчан И холмами братских могил».

Наступні номери — пантоміма «Вони не пройшли» та хореографічна композиція «Молодогвардійці» зосереджують глядача, допомагають глибоше усвідомити великий подвиг радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Пісні «У деревні Крюково», «Смулянка», виконані вокально-інструментальним ансамблем «Нюанс», добре вписуються в тканину концерту.

«Балладу о зенитчицах» Роберта Рождественського прочитала студентка I курсу географічного відділення факультету Л. Струк. Знову на сцені вокально-інструментальний ансамбль. Відчувається, що хлопці вклали весь свій хист, всю майстерність у виконання пісні М. Тарівердієва з телефільму «Семнадцять мгновений весня» та пісні «Во поле береза стояла».

Взагалі перша частина програми була насажена талановитими виступами, пронизана героїкою Великої Вітчизняної війни, пафосом великого народного подвигу. І якби хлопцям та дівчатам вдалося так само різно провести ці теми до кінця своєї програми, їх концерт, безперечно, ще більше б виграв від цього. На жаль, наступні номери дещо відірвані від попередніх, не простежується будь-який зв'язок з таким добрим початком. Приміром, не зовсім вдало виступив театр мініатюр. Виконавцям належало б глибоше увійти в свої ролі, продумати кожен епізод, елемент гри.

Чудово прозвучала пісня «Если будем мы вдвоём», але дві останні пісні, які представив ансамбль «Нюанс», значно поступаються за своєю музичною обробкою і виконанням. На це учасникам колективу треба звернути особливу увагу.

Пісню студентів геолого-географічного факультету (муз. і слова самих студентів) завершилась програма. Звичайно, вона не залишила нікого байдужим, викликала і за-

хоплення, і критику, і суперечки. І хочеться сподіватись, що, врахувуючи всі доброзичливі і несхвальні відгуки, учасники художньої самодіяльності геофаку не зупиняться на досягнутому, а будуть і далі творчо мислити, шукати, вдосконалювати свою майстерність.

Завершити огляд випало хімікам.

Палкі рядки поеми Р. Рождественського «Письмо в XX век» відразу прикували до себе увагу переповненого залу. Їх зміст набув більшої дохідливості при появі на екрані сюжетів, що розповідали про героїку Великої Вітчизняної війни. Так почався концерт. Тему його «Памяти павших будьте достойны!» хіміки пронесли через всі свої виступи.

Якось особливо зазвучали знайомі голоси наших товаришів зі сцени. У виконання пісень вони вклали особливий зміст, свої почуття і переживання. Так було при виконанні пісні «Глухо спить війна». Лірична за своїм змістом, вона примусила нас задуматись про ті важкі дні війни. Якщо пісня нас примусила замислитись, то гнівні рядки вірша «Варварства» викликали у нашому серці ненависть до звірств фашистів. Добре прочитала цей вірш Л. Черторицька.

Немовби продовження цього вірша звучить пісня «Баллада о матери». Втратам, будням війни були присвячені вірш К. Симонова «Атака» і пісня «Последний бой» М. Ножикина.

В пам'ять про тих, хто не повернувся з поля бою, прозвучала пісня М. Фрадкіна «За того парня», яку виконав студент із Алжиру Хамід Легбаб, згадуючи в цю мить про свою Батьківщину.

За одну хвилину глядач попадає в інший світ, світ радості і щастя. А допомогла цьому весела пісня «9-й класс», жваво виконана жіночим ансамблем «Оксана».

Хочеться відзначити виступ на цьому вечорі співробітнички кафедри аналітичної хімії Є. Барчук.

У своїх виступах, а особливо виконуючи пісню Шахмутової «Надежда», вона наближалася до професійного виконання. Дуже вдало оули прочитані байки «Картопля та цибуля» і «Свиня під дубом».

Сподобались завершальні номери програми. І особливо хореографічна композиція про дружбу народів «Венок Дуная».

На закінчення хочеться додати, що якість виконання номерів хіміками була непоганою, але не досить різноманітною виявилась програма сценарію.

Матеріали про огляд-конкурс підготувала група спеціальних кореспондентів «ЗНК» у складі О. БУЧНЕВОЇ, Н. ГРИГОРЕНКО, П. КОДАЧЕНКА, Л. ДЕМ'ЯНЕНКО, В. ТУЗ, Б. ПЕРЕЖНЯКА, К. СЕРГЕЄВА.

Отже, завершені конкурсні концерти. Огляд-конкурс триває, незабаром будуть підбиті підсумки. Але перш ніж поставити крапку, слід ще раз нагадати: редакція дала можливість на сторінках газети висловити думки своїм добровільним помічникам. Можливо, що в чомусь вони проявили суб'єктивізм, їхня оцінка, мабуть, не завжди достатньо зріла. Але вони цінні тим, що у головному це думка глядача, студента.

Знаючи, що звіти про огляд-конкурси завжди викликають бурхливу реакцію, редакція запрошує до розмови всіх, хто не згоден з оцінками рецензентів, вважаючи, що серйозна розмова про самодіяльність і розвиток її буде на користь і виконавцям, і організаціям гуртків, ансамблів тощо.

Ректорат, партком, профком, комітет ЛКСМУ, колектив кафедри наукового комунізму та редакція газети «За наукові кадри» висловлюють глибоке співчуття голові профкому університету старшому викладачеві В. І. Світличному з приводу важкої втрати — смерті матері.